

Na tej lekcji, która łączy język z nauką historii dla klasy 2 lo, uczniowie poznają podstawowe słownictwo związane z genezą Sejmu. Nowe słowa są przedstawiane w języku docelowym, a uczniowie są zachęceni do dzielenia się odpowiednikami w swoim języku ojczystym i innych językach, które znają. Dzięki integracyjnym zajęciom dzieci rozwijają swoje umiejętności językowe, jednocześnie ucząc się posługiwania się mapą.

CEL LEKCJI

WIEK

17

ZAGADNIENIE
JĘZYKOWE

definiowanie
poznawanie słownictwa

POZIOM

B1

AUTORZY

Anna Seretny, Urszula
Majcher-Legawiec,
Tomasz Moździerz

PRZEDMIOT

Historia

CZAS

45 min.

Lekcja przeznaczona dla uczniów na II etapie edukacyjnym, zgodna z wymaganiami określonymi w podstawie programowej opracowana na podstawie podręcznika dla klasy II LO „Zrozumieć przeszłość” wydawnictwa „Nowa Era”.
Uczniowie opanowują treści przedmiotowe, jednocześnie rozwijają swoje umiejętności językowe.

UZASADNIENIE

Scenariusz opiera się na metodologii zintegrowanego nauczania przedmiotowo-językowego (SCLIL), łączy więc cele językowe z celami merytorycznymi z programu nauczania historii dla klasy II LO. W trakcie zajęć zakłada odwoływanie się do języków ojczystych dzieci z doświadczeniem migracji (PTL). Wszyscy uczniowie uczą się nowego słownictwa związanego z Sejmem Czteroletnim, a także rozumienia tekstu pisanego i komunikacji poprzez działania promujące współpracę i samodzielne myślenie. .

CELE JĘZYKOWE

Od uczniów oczekuje się:

- opanowania umiejętności operowania definicjami poprzez: (i) łączenie ze sobą właściwych członów definicji, (ii) uzupełnianie luk w definicjach, (iii) dopisywanie brakujących fragmentów
- rozpoznawania i, jeśli będzie taka potrzeba, używania słów i fraz o podobnym znaczeniu w języku polskim i języku ojczystym ucznia
- poszerzenia znajomości słownictwa dotyczącego historii i jej elementów
- rozwijania umiejętności rozumienia tekstów przedmiotowych i wyrażania się na ich temat w mowie i piśmie
- rozwijania umiejętności pracy zespołowej i współpracy.
- interakcji z innym członkami zespołu
- rozumienia dynamiki pracy grupy

CELE DOTYCZĄCE TREŚCI PRZEDMIOTOWYCH

CELE PSYCHOSPOŁECZNE

- Podręcznik do historii dla klasy II LO „zrozumieć przeszłość”.
- Dodatkowe karty pracy
- Tablica multimedialna
- <https://classroomclipart.com/image/vector-clipart/government-building-with-dome-illustration-79611.htm>

MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

DZIAŁANIA KROK PO KROKU

PRZYGOTOWANIE, WPROWADZANIE, ODKRYWANIE, TRANSFER, PODSUMOWANIE /EWALUACJA

01 | PRZYGOTOWANIE

Poprzednia lekcja powinna zakończyć się poleceniem przypomnienia sobie najważniejszych dat w omawianym dziale, tj. wydarzeń związanych z rozbiorami. Uczniów cudzoziemskich można poprosić o krótkie przygotowanie sytuacji historycznej swojego kraju, w formie skrótowego sprawozdania ustnego (2-3 zdania zarysu).

Celem lekcji jest zaznajomienie się z genezą sejmu czteroletniego. Niemal dorośli uczniowie mają wykonać trzy zadania: zarysowujące tło historyczne, pokazujące, jak przygotowywano się do zawiązania sejmu i co wpłynęło na kolejne etapy.

Pracują przy tym na tekstach, których rozumienie jest kontrolowane pytaniami i przez nauczyciela.

02 | WPROWADZENIE

Po czynnościach wprowadzających nauczyciel wraz z uczniami sporządza oś czasu (ćwiczenie 1.), na której muszą znaleźć się takie wydarzenia jak: ostatnia wolna elekcja, I rozbiór Polski oraz konfederacja barska. Po wprowadzeniu tła historycznego (10 min) uczniowie przystępują do czytania tekstu

03 | ODKRYWANIE

Głównym elementem zajęć jest praca na tekście (ćwiczenie 2. i 3.). Uczniowie czytają tekst z podręcznika (migranci mogą otrzymać wersję skróconą) i odpowiadają na pytania (ćwiczenie 2. – prawda/fałsz; ćwiczenie 3. – krótka odpowiedź pisemna parafrazująca tekst).

04 | TRANSFER

Uczniowie przygotowują krótką minidramę, w której wcielają się w najważniejsze postaci omawianych czasów bądź uosabiają tendencje społeczne.

Aktywizuje ich to przez wyjście poza ramy zwykłej lekcji oraz pozwala pracować nad stylem wypowiedzi adekwatnym do roli. Dobre odegranie pokazuje, że zrozumieli to, o czym czytali.

05 | PODSUMOWANIE / EWALUACJA

Nauczyciel wyjaśnia, co należy zapamiętać z lekcji. Wspólnie z uczniami powtarza najważniejsze informacje i układa je w ciąg przyczynowo-skutkowy.

PRZYDATNE WSKAZÓWKI

01

Historię powinno pokazywać się jako proces i zmianę układu sił, nie tylko daty do zapamiętywania.

02

Warto wydrukować i rozdać wszystkie materiały, aby nie tracić czasu za każdym razem.

03

Jeśli wśród uczniów są osoby posługujące się tym samym językiem ojczystym, warto zachęcić ich do używania go podczas zajęć..

04

SYMBOLE

ĆWICZENIE USTNE

ĆWICZENIE PISEMNE

SŁUCHANIE

PISANIE

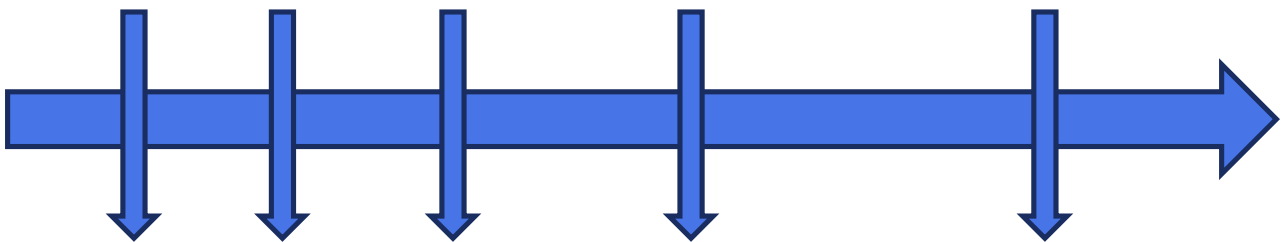
01 | POTRZEBNE POJĘCIA

Twój słowniczek do lekcji (miejsce na wklejenie słowniczka/listy słów ważnych dla mapy).

02 WPROWADZENIE

Ćwiczenie 1

Sporządzamy oś czasu.

Elementy, które muszą się znaleźć:

- ostatnia wolna elekcja (1764 r.)
- Konfederacja Barska (1768 – 1772 r.)
- I rozbiór Polski (1772 r.)
- II rozbiór Polski (1793 r. – może być zaznaczone od razu)
- Sejm Czteroletni (1788-1792 r. – może być zaznaczone od razu).

TEKST: WERSJA SKRÓCONA (s.423-8)

Rządy w Polsce po sejmie rozbiorowym można nazwać królewsko-ambadorskimi. Władzę sprawował król Stanisław August, ale wszystkie decyzje musiał uzgadniać z rosyjskim ambasadorem. Po 1772 roku monarcha uznał, że bez zgody Rosji nie uda się przeprowadzić reform.

W razie wybuchu wojny turecko-rosyjskiej król chciał zaproponować Katarzynie II sojusz. W zamian za pomoc Polska miałaby uzyskać zgodę na reformy.

Po pierwszym rozbiorze Katarzyna II skupiła się na słabnącym państwie osmańskim, chcąc

W maju 1787 roku Stanisław August spotkał się z Katarzyną II w Kaniowie na Ukrainie i przedstawił jej propozycję sojuszu oraz plan reform. Gdy w sierpniu 1787 roku Turcja wypowiedziała wojnę Rosji, król przesłał do Petersburga projekt przymierza.

Projekt miał zatwierdzić sejm, którego nie można było zerwać (nie obowiązywało *liberum veto*), a decyzje zapadały większością głosów. Petersburg odpowiedział po 9 miesiącach – chciał spowolnić działania Polski i króla z obawy przed reformami.

Caryca zgodziła się na sojusz i zwiększenie liczby żołnierzy, ale nie na reformy i powiększenie terytorium Polski. Jednocześnie zatwierdziła zwołanie sejmiku skonfederowanego.

Długie oczekiwanie na decyzję Katarzyny II zmieniło nastroje w kraju. Polacy, nieświadomi tajnych rozmów, uznali, że król marnuje szansę na wzmocnienie państwa. Rosło niezadowolenie i nastroje antyrosyjskie, które osiągnęły szczyt tuż przed sejmem zaplanowanym na październik 1788 roku.

Plany Polaków zniweczyło jednak działanie króla pruskiego Fryderyka Wilhelma II. Prusy liczyły na kolejny rozbiór Rzeczypospolitej, a sojusz polsko-rosyjski mógł utrzymać państwo polskie w jego dotychczasowych granicach.

W 1788 roku Rosja nie odnowiła z Prusami trwającego od dziesięcioleci sojuszu i oba państwa znalazły się po przeciwnych stronach politycznych układów. Król pruski zdecydowanie sprzeciwił się porozumieniu polsko-rosyjskiemu. Pod wpływem tych działań Katarzyna II wycofała się z idei sojuszu z Polską. Nie mogła pozwolić sobie na konflikt z Prusami w czasie wojny z Turcją i Szwecją.

Fryderyk Wilhelm II chciał wykorzystać rosnące w Polsce nastroje antyrosyjskie i obawy przed wojną z Turcją. Napisał list, który odczytano na sejmie. Przedstawiał Prusy jako państwo przyjazne Rzeczypospolitej, ostrzegał przed konfliktem z Turcją i proponował sojusz z Prusami

Deklaracja wywołała w sejmie entuzjazm. Przyjazny ton pisma i wizja sojuszu z potężnymi Prusami zostały uznane przez posłów za zabezpieczenie przed Rosją.

Większość młodych posłów, pozbawionych doświadczenia dyplomatycznego, nie rozumiała, że prawdziwym celem Prus było skierowanie sejmiku przeciwko Rosji. W ten sposób Fryderyk Wilhelm II chciał przekonać Katarzynę II, że bez sojuszu z Prusami nie utrzyma spokoju w Polsce. Nagrodą dla Prus za pojednanie z Rosją miał być kolejny rozbiór Rzeczypospolitej.

W sejmie większość zdobyli posłowie, na czele z Ignacym Potockim, opowiadający się za sojuszem z Prusami przeciwko Rosji. Byli przekonani, że to słuszna decyzja, ponieważ Katarzyna II nie reagowała, co sprawiało wrażenie, że pogodziła się z utratą wpływów w Polsce. W rzeczywistości imperatorowa jedynie udawała obojętność — planowała rozprawić się z Polską po zakończeniu wojny z Turcją.

Stanisław August, ostrzegający przed skutkami antyrosyjskich działań, stał się bardzo niepopularny i stracił większość w sejmie. Wielu jego dawnych zwolenników przeszło do opozycji, wierząc, że sojusz z Prusami to szansa na odrodzenie państwa.

Mimo to król odrzucił żądanie Rosji, by opuścić sejm i zawiązać nową, prorosyjską konfederację przeciwko niemu.

03 | ODKRYWANIE

Ćwiczenie 2

Proszę przeczytać tekst i odpowiedzieć na pytania.

PRAWDA

FAŁSZ

Mimo I rozbioru król rządził w Polsce samodzielnie.

Król chciał wykorzystać rosyjski konflikt.

Proponowany sejm był inny niż pozostałe.

Katarzyna II odmówiła wszystkich propozycji Stanisława Poniatowskiego.

Sejm odbył się, mimo że sojusz polsko-rosyjski odwołano.

Prusy manipulowały polskimi politykami.

Prusy naprawdę chciały sojuszu polsko-niemieckiego.

Stanisław Poniatowski nie chciał działać przeciwko Rosji.

Stanisław Poniatowski nie odwrócił się od sejmu.

03 | ODKRYWANIE

Ćwiczenie 3.

Na podstawie przeczytanego tekstu proszę odpowiedzieć na pytania. Proszę nie cytować.

1. Dlaczego król Polski chciał zwołać wielki sejm?
2. Jak król Polski chciał przekonać Rosję do zgody na sejm?
3. Dlaczego Polacy byli źli na Stanisława Augusta Poniatowskiego?
4. Jak Fryderyk Wilhelm chciał zmanipulować polski sejm?
5. Dlaczego Katarzyna II wycofała się z sojuszu polsko-rosyjskiego?

04 | TRANSFER

Ćwiczenie 5

Proszę przygotować scenkę rodzajową, w której pokażecie zachowanie następujących bohaterów:

Stanisław August Poniatowski;
Katarzyna II
Fryderyk Wilhelm
Obywatele Polski

Jak mogłyby wyglądać ich rozmowy? Czy spróbujecie stylizacji językowej?

05 | ZADANIE DOMOWE

Proszę napisać krótką (0.5 – 1 strona) wypowiedź z dziennika wybranej osoby, w której pokazane będzie, co myśleli o idei zwołania Sejmu Wielkiego w Polsce.

Osoby do wyboru:

Stanisław August Poniatowski;

Katarzyna II

Fryderyk Wilhelm

KLUCZ ODPOWIEDZI

Ćwiczenie 2/

1. F
2. P
3. P
4. F
5. P
6. P
7. F
8. P
9. P

Ćwiczenie 3

Dlaczego król Polski chciał zwołać wielki sejm?

Chciał wprowadzić reformy, uniezależnić się od Rosji – zawrzeć z nią sojusz.

Jak król Polski chciał przekonać Rosję do zgody na sejm?

Zawrzeć sojusz antyosmański.

Dlaczego Polacy byli źli na Stanisława Augusta Poniatowskiego?

Myśleli, że nic nie robi, podczas gdy to Rosja zwlekała z odpowiedzią.

Jak Fryderyk Wilhelm chciał zmanipulować polski sejm?

Proponował Polsce fikcyjny sojusz. Miało to zmusić Katarzynę II do zawarcia prawdziwego.

Dlaczego Katarzyna II wycofała się z sojuszu polsko-rosyjskiego?

Wolała sojusz z Prusami.

